

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๕ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) (*Curcuma hybrid*) พันธุ์สวีท ดรีม (Sweet Dream)
๒. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) (*Curcuma hybrid*) พันธุ์สวีท แฟลร์ (Sweet Flare)
๓. ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) พันธุ์สุราษฎร์ธานี ๘
๔. ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) พันธุ์สุราษฎร์ธานี ๙
๕. อัญชัน (*Clitoria ternatea* L.) พันธุ์เทพรัตน์ไพลิน ๖๓

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืช ขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร/

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) (*Curcuma hybrid*) พันธุ์สวีท ดรีม (Sweet Dream)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล	1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร
ที่อยู่	1. เลขที่ 111 อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง ตำบลคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 2. เลขที่ 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์	1. 02-564-7000 ต่อ 1321 2. 081-5956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท ดรีม (Sweet Dream) เป็นกระเจียวลูกผสม ได้จากการผสม โดยใช้พันธุ์พลอยทักซิณ *Curcuma aurantiaca* Zijp. เป็นพันธุ์แม่และพันธุ์พ่อ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร ได้ร่วมมือเก็บรวบรวมกระเจียวที่มีคุณลักษณะสวยงามและโดดเด่น และได้นำมาใช้เป็นพันธุ์แม่และพ่อในการสร้างกระเจียวลูกผสมใหม่ ดำเนินการผสมพันธุ์เมื่อปีพ.ศ. 2557 และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในปีพ.ศ. 2559-2560

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมกระเจียว) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> ‘Sweet Dream’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย (fibrous root) และมีรากสะสมอาหาร (storage root) สะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้บวมพองมีลักษณะเป็นตุ่ม
ต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า (rhizome) สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาวนวล ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางหัว 2-2.5 เซนติเมตร ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 55-65 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างประมาณ 50-55 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มีประมาณ 4-5 ใบ กว้างประมาณ 12-17 เซนติเมตร ใบยาวประมาณ 25-35 เซนติเมตร แผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใต้ใบมีขน
ดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) แทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม มีลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น เกิดจากใบประดับ (bract) เวียนซ้อนกัน ช่อดอกยาว 15-18 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6-8 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีชมพูอมม่วง มีจำนวน 15-20 ใบ ใบประดับส่วนล่างรูปวงกลม สีแดงอมส้ม มีจำนวน 30-40 ใบ ความสูงช่อดอกจากระดับเหนือดิน 26-31 เซนติเมตร ความยาวก้านช่อดอก 11-16 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-1 เซนติเมตร ดอกจริงมีขนาดเล็กอยู่ในชอก

ของใบประดับ กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก กลีบดอกสี เหลืองอมส้ม
มีขนาดกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร

เมล็ดและเมล็ด

ไม่ติดผล

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) พันธุ์สวีท ดรีม (Sweet Dream)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) (*Curcuma hybrid*) พันธุ์สวีท แฟลร์ (Sweet Flare)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล	1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
ที่อยู่	1. เลขที่ 111 อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง ตำบลคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 2. เลขที่ 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์	1. 02-564-7000 ต่อ 1321 2. 081-5956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท แฟลร์ (Sweet Flare) เป็นกระเจียวลูกผสม ได้จากการผสมระหว่างพลอยไพลิน *Curcuma sp.* (พันธุ์แม่) กับพันธุ์พลอยทักซิธ *Curcuma aurantiaca* Zijp. (พันธุ์พ่อ) ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร ได้ร่วมมือเก็บรวบรวมกระเจียวที่มีคุณลักษณะสวยงามและโดดเด่นและได้นำมาใช้เป็นพันธุ์พ่อและแม่ในการสร้างกระเจียวลูกผสมพันธุ์ใหม่ ผสมพันธุ์เมื่อปีพ.ศ. 2557 และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในปีพ.ศ. 2559-2560

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมกระเจียว) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> ‘Sweet Flare’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอย (fibrous root) และมีรากสะสมอาหาร (storage root) สะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้บวมพองมีลักษณะเป็นตุ่ม
ต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า (rhizome) สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาวนวล ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางหัว 2-3 เซนติเมตร ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 100-120 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างประมาณ 80-90 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว แผ่นกึ่งตั้งตรง มีประมาณ 4-6 ใบ กว้างประมาณ 16-20 เซนติเมตร ยาวประมาณ 45-56 เซนติเมตร แผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใต้ใบเรียบไม่มีขน
ดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) แทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม มีลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น เกิดจากใบประดับ (bract) เวียนซ้อนกัน ช่อดอกยาว 25-27 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 7-8 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีชมพู มีจำนวน 6-10 ใบ ใบประดับส่วนล่างรูปตัวยูกลับหัว ปลายแหลม เป็นริ้วสีส้มแดง มีจำนวน 55-65 ใบ ความสูงช่อดอกจากระดับเหนือดิน 56-60 เซนติเมตร ความยาวก้านช่อดอก 33-38 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.5-1.8 เซนติเมตร ดอกจริงมี

ขนาดเล็กอยู่ในซอกของใบประดับ กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก
 กลีบดอกสีเหลืองอมส้ม กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร
 ผลและเมล็ด ไม่ติดผล

ผลและเมล็ด

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (กระเจียวลูกผสม) พันธุ์สวีท แฟลร์ (Sweet Flare)

ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) พันธุ์สุราษฎร์ธานี 8

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร (ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี)
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 077 259 146

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 8 หรือปาล์มน้ำมันคู่ผสมหมายเลข 17 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ 67/521D กลุ่ม Deli Dura (พันธุ์แม่) กับพันธุ์ 112/427T กลุ่ม Yangambi (พันธุ์พ่อ) โดยพันธุ์ 67/521D ได้จากการคัดเลือกต้นจากสายพันธุ์ C2120:184D Self หรือผสมตัวเอง และพันธุ์ 112/427T ได้จากการคัดเลือกต้นจากสายพันธุ์ C9023:73T Self เมื่อปีพ.ศ. 2544 ได้ปลูกทดสอบคู่ผสมหมายเลข 17 ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปีพ.ศ. 2547-2554 ร่วมกับคู่ผสมอื่น ๆ อีกจำนวน 7 คู่ผสม โดยมีปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 1 2 และ 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ (standard cross) จัดเป็นการทดสอบคู่ผสมภายใต้โครงการปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน รอบที่ 2 ดำเนินการโดยวิธีการคัดเลือกแบบวงจรสลับ (Reciprocal Recurrent Selection) ได้คัดเลือกเป็นพันธุ์ลูกผสมที่ดีเด่นและเสนอเป็นพันธุ์แนะนำ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้แนะนำพันธุ์เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556 ให้ชื่อว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 8

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินงานโครงการปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน โดยได้รับการสนับสนุนจาก UNDP/FAO ในการจัดซื้อเชื้อพันธุ์กรรมปาล์มน้ำมันจากบริษัท ASD (Agriculture Service and Development) ประเทศคอซอวาร์ก้า เชื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันเหล่านี้ บริษัท ASD ได้แลกเปลี่ยนกับแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ Chermara Harrisons และ PORIM ประเทศมาเลเซีย DAMI ประเทศปาปัวนิวกินี SOCFIN และ AVROS ประเทศอินโดนีเซีย Lobe ประเทศแคเมอรูน ประเทศไอวอรีโคสต์ และประเทศแชนร์ ซึ่งมีความหลากหลายและมีลักษณะเด่นต่างๆ เหมาะสมสำหรับงานปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน พันธุ์แม่ได้แก่ Deli Dura และ African Dura (Kazemba) และพันธุ์พ่อ ได้แก่ AVROS, La Me, EKONA, Nigeria, Calabar, Ghana, Yangambi, DAMI และ Tanzania มีขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาสายพันธุ์พ่อแม่ปาล์มน้ำมัน ได้ดำเนินการศึกษารวบรวมเชื้อพันธุ์กรรม ระหว่างปีพ.ศ. 2533-2544 และปีพ.ศ. 2544 คัดเลือกพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ที่มีลักษณะดีเด่นหลายสายพันธุ์สำหรับสร้างคู่ผสมเพื่อทดสอบ ได้คัดเลือกสายพันธุ์แม่หมายเลข 67 (C2120:184D) จากสายพันธุ์นี้ได้คัดต้นหมายเลข 521 เป็นพันธุ์แม่ที่ดีเด่น และจากการคัดเลือกสายพันธุ์พ่อหมายเลข 112 (C9023:73T) ได้คัดต้นพันธุ์พ่อที่ดีเด่นหมายเลข 427 โดยการคัดเลือกต้น (individual selection) พิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐาน ผสมต้นพันธุ์แม่รหัสพันธุ์หมายเลข 67/521D กับต้นพันธุ์พ่อ รหัสพันธุ์หมายเลข 112/427T เพื่อสร้างคู่ผสมหมายเลข 17 และนำมาปลูกทดสอบ (progeny test) ร่วมกับคู่ผสมอื่น ๆ ในช่วงปีเดียวกัน ได้ผสมตัวเอง (self) ต้นพันธุ์พ่อ 112/427T และต้นพันธุ์แม่ 67/521D เพื่อเพิ่มจำนวนต้นพันธุ์ และคัดเลือกให้คงลักษณะทางพันธุกรรมเดิม

ของแต่ละสายพันธุ์ไว้ เป็นการสร้างสายพันธุ์แท้ของพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่เพื่อไว้ใช้ผลิตเมล็ดพันธุ์ในอนาคต
 ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการทดสอบคุณสมบัติของพาล์มน้ำมัน นำคู่ผสมหมายเลข 17 และคู่ผสมอื่น รวมทั้งหมด 10 คู่ผสม
 มาทดสอบคุณสมบัติพาล์มน้ำมัน ในแปลงทดสอบกลุ่มที่ 3 (BRD 044) ดำเนินการระหว่างปีพ.ศ. 2547-2554
 ปลูกเมื่อเดือนกันยายน 2547 ใช้ต้นกล้าอายุ 12 เดือน วางแผนการทดลองแบบ RCB 4 ซ้ำ จำนวน 10
 กรรมวิธี โดยมีพันธุ์สุราษฎร์ธานี 1, 2 และ 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ มีต้นพาล์มน้ำมันจำนวน 20 ต้นต่อแปลง
 ย่อย ศึกษาและประเมินผลผลิต องค์ประกอบผลผลิต องค์ประกอบทะลาย การเจริญเติบโต จากผลการ
 ทดสอบคู่ผสม พบว่า คู่ผสมหมายเลข 17 ที่มีลักษณะดีเด่นตามมาตรฐานการคัดเลือกลูกผสมเทเนอราของ
 กรมวิชาการเกษตร ขั้นตอนที่ 3 จากผลการทดสอบคู่ผสม พบว่า คู่ผสมหมายเลข 17 ที่มีลักษณะดีเด่นตาม
 มาตรฐานการคัดเลือกพันธุ์ลูกผสมเทเนอราของกรมวิชาการเกษตร และผลการทดสอบนี้จะเป็นข้อมูลบ่งชี้
 ความสามารถของพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ตามผลการทดสอบลูก (based on progeny test performance)
 จากนั้น คัดเลือกต้นพันธุ์พ่อชนิดพิสิเฟอราจากสายพันธุ์ 112/427T Self และคัดเลือกต้นพันธุ์แม่ชนิดดูราจาก
 สายพันธุ์ 67/521D Self ซึ่งเป็นพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ของคู่ผสมหมายเลข 17 เป็นรายต้นตามหลักเกณฑ์การ
 คัดเลือกต้นพันธุ์ เพื่อผลิตเมล็ดพาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 8 ต่อไป

พาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 8 ให้ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.54 ตันต่อไร่ต่อปี หรือให้
 ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (อายุ 4-7 ปี) 3.59 ตันต่อไร่ต่อปี และให้ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (อายุ 3-11 ปี) 4.26
 ตันต่อไร่ต่อปี น้ำหนักผลต่อทะลาย (อายุ 7 ปี) 71.9 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะผลมีเนื้อในหนาและกะลาบาง เปลือก
 นอกสดต่อผล (อายุ 7 ปี) 82.4 เปอร์เซ็นต์ กะลาต่อผล (อายุ 7 ปี) 8.9 เปอร์เซ็นต์ เนื้อในต่อผลเฉลี่ย 10.1
 เปอร์เซ็นต์ (เกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการเกษตรกำหนดพันธุ์ลูกผสมเทเนอราที่ดีนั้นต้องมีเนื้อในต่อผล
 มากกว่า 6 เปอร์เซ็นต์ เปอร์เซ็นต์น้ำมันดิบต่อทะลายเฉลี่ย 24.8 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 12.7
 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตน้ำมันดิบ 878.7 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (อรรถัน และคณะ, 2554)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พาล์มน้ำมัน ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Elaeis guineensis</i> Jacq. วงศ์ Arecaceae พาล์ม
ราก	ระบบรากฝอยและรากแขนง ไม่มีรากแก้ว
ลำต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงปานกลาง มีการเจริญเติบโตโดยตายอดอย่างเดียว
ใบ	ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น ยาวเฉลี่ย 527.3 เซนติเมตร ความยาวทางใบปานกลาง ทางใบสีเขียว
ทะลาย	ทะลายทรงกลม หนามสั้น ความหนาแน่นของหนามน้อย ก้านทะลายสั้น จำนวนทะลายต่อ ต้นเฉลี่ย (อายุ 7 ปี) 14.8 ทะลาย น้ำหนักทะลายเฉลี่ย 16.0 กิโลกรัม
ผล	ผลรูปทรงรีถึงรูปทรงไข่กลับ น้ำหนักผลเฉลี่ย (อายุ 7 ปี) 13.7 กรัม เปลือกผลหนา กะลาบาง เนื้อในหนา ผลดิบสีดำ ผลสุกสีแดง (nigrescens)

ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 8

ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.)

พันธุ์สุราษฎร์ธานี 9

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร (ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี)
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 077 259 146

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 9 หรือคู่ผสมหมายเลข 303 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ 68/374D กลุ่ม Deli Dura (พันธุ์แม่) กับพันธุ์ 125/154T กลุ่ม AVROS (พันธุ์พ่อ) โดยพันธุ์ 68/374D ได้จากการคัดเลือกต้นสุราษฎร์ธานีหมายเลข 374D จากสายพันธุ์ DAM564: 693D Self และพันธุ์ 125/154T ได้จากการคัดเลือกต้นสุราษฎร์ธานีหมายเลข 154T จากสายพันธุ์ DAM588: 368T x HC129: 1009P เมื่อปี พ.ศ. 2547 ปลูกทดสอบคู่ผสมหมายเลข 303 ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปีพ.ศ. 2548-2558 ร่วมกับคู่ผสมอื่น ๆ โดยมีปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ (standard cross) ดำเนินการทดลอง บันทึกข้อมูลผลผลิตหลายสัปดาห์ องค์ประกอบผลผลิต องค์ประกอบหลาย การเจริญเติบโต ตามแบบแผนงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินงานโครงการปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน โดยได้รับการสนับสนุนจาก UNDP/FAO ในการจัดซื้อเชื้อพันธุ์กรรมปาล์มน้ำมันจากบริษัท ASD (Agriculture Service and Development) ประเทศคอซอวารีกา เชื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันเหล่านี้ บริษัท ASD ได้แลกเปลี่ยนกับแหล่งต่างๆ ได้แก่ Chermara Harrisons และ PORIM ประเทศมาเลเซีย DAMI ประเทศปาปัวนิวกินี SOCFIN และ AVROS ประเทศอินโดนีเซีย Lobe ประเทศแคเมอรูน ประเทศไอวอรีโคสต์ และประเทศแอฟริกา ซึ่งมีความหลากหลายและมีลักษณะเด่นต่างๆ เหมาะสมสำหรับงานปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน แม่พันธุ์ได้แก่ Deli Dura และ African Dura (Kazemba) และพ่อพันธุ์ได้แก่ AVROS, La Me, EKONA, Nigeria, Calabar, Ghana, Yangambi, DAMI และ Tanzania มีขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาสายพันธุ์พ่อแม่ปาล์มน้ำมัน ได้ดำเนินการศึกษาในแปลงรวบรวมเชื้อพันธุ์กรรมระหว่างปีพ.ศ. 2533-2544 และปีพ.ศ. 2547 คัดเลือกพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ที่มีลักษณะดีเด่น ได้สายพันธุ์แม่หมายเลข 68 (DAM564: 693D Self) และคัดเลือกต้นพันธุ์แม่ที่ดีเด่น ได้ต้นชนิดสุราษฎร์ธานีหมายเลข 374D และสายพันธุ์พ่อหมายเลข 125 (DAM588: 368T x HC129: 1009P) คัดเลือกต้นพันธุ์พ่อที่ดีเด่นได้ต้นชนิดเทเนอราหมายเลข 154T ซึ่งการคัดเลือกต้นพันธุ์แต่ละต้นจากประชากร (individual selection) และใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการคัดเลือก จากนั้นผสมข้ามต้นพันธุ์แม่หมายเลข 374D กับต้นพันธุ์พ่อหมายเลข 154T เพื่อสร้างคู่ผสมหมายเลข 303 และนำมาปลูกทดสอบรุ่นลูก (progeny test) ร่วมกับคู่ผสมอื่น ๆ ในช่วงปีเดียวกัน ได้ผสมตัวเอง ต้นพันธุ์ พ่อ 154T และปลูก ตั้งชื่อสายพันธุ์ 125/154T Self และผสมตัวเองต้นพันธุ์แม่ 374D ตั้งชื่อสายพันธุ์ 68/374D เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนต้นพันธุ์ และคัดเลือกให้คงลักษณะทางพันธุกรรมเดิมของแต่ละ

ละสายพันธุ์ไว้ ขึ้นตอนที่ 2 นำคู่ผสมหมายเลข 303 และคู่ผสมอื่น รวม 6 คู่ผสม ทดสอบคู่ผสมปาล์มน้ำมัน ในแปลงทดสอบ รหัสแปลง BRD 051 ดำเนินการระหว่างปีพ.ศ. 2548-2558 ปลูกเมื่อเดือนกันยายน 2548 ใช้ต้นกล้าอายุ 12 เดือน วางแผนการทดลองแบบ RCB4 ซ้ำ จำนวน 6 กรรมวิธี โดยมีพันธุ์สุราษฎร์ธานี 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ขึ้นตอนที่ 3 จากผลการทดสอบคู่ผสม พบว่า คู่ผสมหมายเลข 303 มีลักษณะดีเด่นตามมาตรฐานการคัดเลือกพันธุ์ลูกผสมเทเนอราของกรมวิชาการเกษตร และผลการทดสอบนี้จะเป็นข้อมูลบ่งชี้ความสามารถของพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ตามผลการทดสอบลูก (based on progeny test performance) จากนั้น คัดเลือกต้นพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่เป็นรายต้นจากประชากรของพันธุ์แม่และพันธุ์ พ่อ ตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกต้นพันธุ์เพื่อผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 9 ต่อไป

ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 9 ให้ทะลายสดเฉลี่ย 3.77 ตันต่อไร่ต่อปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (อายุ 3-5 ปี) 3.2 ตันต่อไร่ต่อปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (อายุ 6-10 ปี) 4.6 ตันต่อไร่ต่อปี น้ำหนักผลต่อทะลายเฉลี่ย 72.5 กิโลกรัม ผลมีเปลือกนอกหนาและกะลาบาง เปลือกนอกสดต่อผลเฉลี่ย 87.5 เปอร์เซ็นต์ กะลาต่อผลเฉลี่ย 6.2 เปอร์เซ็นต์ เนื้อในต่อผลเฉลี่ย 6.3 เปอร์เซ็นต์ มีน้ำมันต่อทะลายเฉลี่ย 25.5 เปอร์เซ็นต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (oil extraction rate : OER) 21.7 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นผลผลิตน้ำมันดิบ 818.5 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (อรรถัน และคณะ, 2561)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปาล์มน้ำมัน ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Elaeis guineensis</i> Jacq. วงศ์ Arecaceae ปาล์ม
ราก	ระบบรากฝอยและรากแขนง ไม่มีรากแก้ว
ลำต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงเฉลี่ย (อายุ 10 ปี) 330 เซนติเมตร มีการเจริญเติบโตโดยตายอดอย่างเดียว
ใบ	ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น ยาวเฉลี่ย 562.9 เซนติเมตร สีของทางใบสีเขียวเข้ม ความยาวทางใบปานกลาง
ทะลาย	ทะลายรูปทรงกลมปลายแหลม หนามสั้น ความหนาแน่นของหนามน้อย ก้านทะลายสั้น จำนวนทะลายเฉลี่ยต่อต้น 13.5 ทะลาย น้ำหนักทะลายเฉลี่ย 12.8 กิโลกรัม
ผล	น้ำหนักผลเฉลี่ย 10.0 กรัม เปลือกผลหนา กะลาบาง เนื้อในขนาดเล็กหนา ผลดิบสีดำ และผลสุกสีแดง (Nigrescens)

ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี 9

อัญชัน (*Clitoria ternatea* L.)

พันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่   50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์   056-990035

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 ได้มาจากการปลูกและคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์จากพันธุ์ปลูกทั่วไป ในปี พ.ศ. 2554-2556 กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ได้รวบรวมอัญชันพันธุ์ปลูกทั่วไป ปลูกและคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ คัดแยกเป็นสายพันธุ์ (line) โดยคัดเลือกต้นที่เก็บเกี่ยวดอกได้เร็ว ผลผลิตสูงลักษณะดอกซ้อน มีกลีบดอก 4-5 กลีบ และให้ปริมาณสารแอนโทไซยานินรวมสูงที่สุด หรือไม่น้อยกว่า 70 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักกลีบดอกสด 100 กรัม ปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมตัวเอง (self-pollination) และใช้มุ้งคลุมต้นเดี่ยวๆ ทั้งต้น เก็บเมล็ดแยกต้น ในปี พ.ศ. 2558 ปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร และปี พ.ศ. 2559 ทดสอบพันธุ์ในแปลงเกษตรกรอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง มีปริมาณแอนโทไซและผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชให้เป็นพันธุ์แนะนำ ของกรมวิชาการเกษตร เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561 และกรมวิชาการเกษตรได้นำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อขอพระราชทานชื่อพันธุ์อัญชัน และได้พระราชทานชื่อพันธุ์อัญชันพันธุ์นี้ว่า เทพรัตน์ไพลิน 63

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย อัญชัน ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Clitoria ternatea</i> L. วงศ์ Fabaceae
ต้น	ไม้เถา พันเลื้อย
ใบ	ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ใบย่อย 5-7 ใบ ใบย่อยรูปรี หูใบรูปสามเหลี่ยมแคบ
ดอก	ดอกออกเดี่ยว ออกตามซอกใบ รูประฆัง กว้าง 3.78 เซนติเมตร ยาว 5.30 เซนติเมตร ใบประดับย่อยรูปกลม กลีบดอก 5 กลีบ สีน้ำเงินเข้ม กลีบดอกชั้นนอกหรือ กลีบกลาง (standard) กว้าง 3.36 เซนติเมตร ยาว 4.92 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 0.38 เซนติเมตร
ผล	ผลแห้งแตก รูปขอบขนานคล้ายแถบ สีน้ำตาลซีด กว้าง 1.10 เซนติเมตร ยาว 9.78 เซนติเมตร เมล็ดจำนวน 5-8 เมล็ดต่อผล รูปขอบขนาน มีรอยเว้า สีน้ำตาลเกือบดำ มีลาย

อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63